

Internal Control Systems & SAP (ICS-SAP)

Studiehandleiding 2017-2018
Opleiding Bedrijfseconomie (BE)
Deeltijd

Auteurs	A. Jagesar, S.T. Gangaram Panday en R. Siebenga
Teamcoördinator	Drs. Kees Post
Semester-verantwoordelijke	A. Jagesar AA/RA/CIA
EC	30
Code	2115-ICS
Studiejaar	2017-2018
Intranet	https://mijnhva.nl Dit semester is een onderdeel van het deeltijdprogramma Bedrijfseconomie (BE).
Alle beroepsproducten/werkstukken moeten (digitaal) ingeleverd worden via de dropbox op MijnHvA	

Inhoud

1. Introductie	3
1.1 Adequaat handelen in de beroepspraktijk	3
1.2 Doel 3	
1.3 Competentieontwikkeling	4
2. Programma	5
2.1 Opzet	5
2.2 Werkvormen	6
2.3 Planning	7
2.4 Studiemateriaal	12
3. Toetsing, beoordeling en feedback	12
3.1 Toetsen en toetsmomenten	12
3.2 Beoordeling	13
3.3 Feedback	13
3.4 Herkansing	13
Bijlage 1: CAP - opdracht : in SAP ERP (2115 BFR PD)	13
Bijlage 2: Beoordeling ERP- SAP/IDES casus (2115 BFR PD)	14
Bijlage 3: Beoordeling Adviesrapport voor het management (2115 BAD)	15

1. Introductie

1.1 Adequaat handelen in de beroepspraktijk

Aan het eind van de hbo-opleiding wordt er van je verwacht dat je veelvoorkomende taken en probleemsituaties in de beroepspraktijk adequaat kunt aanpakken en oplossen. Voor de opleiding zijn deze kerntaken, die kenmerkend zijn voor het beroep waarvoor je wordt opgeleid, in kaart gebracht.

De beroepspraktijk is echter divers en bovendien aan verandering onderhevig. Een inventarisatie van kerntaken (ook wel beroepstaken genoemd) betreft daarom altijd een selectie: het gaat om taken die exemplarisch zijn voor het werkveld. Tijdens de opleiding voer je deze taken uit. Je toont daarbij aan dat je in de praktijk adequaat kunt handelen.

Daarbij is het echter ook van belang dat er aandacht besteed wordt aan *transfer*. Hiermee wordt bedoeld dat je weet hoe te handelen in situaties die niet direct in de opleiding aan bod zijn gekomen, of die niet volledig identiek zijn aan de praktijksituaties in de opleiding. Dit wordt bereikt door bij de uitvoering van beroepstaken steeds de nadruk te leggen op het ontwikkelen en beoordelen van een (relatief beperkt) aantal vermogens die ten grondslag liggen aan het uitvoeren van uiteenlopende taken in de beroepspraktijk en die bepalend zijn voor de kwaliteit ervan.

Deze vermogens worden *competenties* genoemd. Competenties zijn uitgewerkt in indicatoren die aangeven wat onder de betreffende competentie verstaan wordt.¹

De competenties **vakkundigheid, communiceren en resultaatgerichtheid** staan centraal in een semester. Een semester biedt een leersituatie waarin je deze competenties kunt ontwikkelen. Je krijgt van de docent en van medestudenten feedback op de ontwikkeling van deze competenties en je wordt bij een aantal semesters in een assessment getoetst op het resultaat van je competentieontwikkeling.

Aan het eind van de opleiding werk je een afstudeeropdracht uit. Je toont hiermee aan, deze competenties op hbo-niveau te hebben ontwikkeld.

Je kunt in een semester ook werken aan andere competenties zoals innovatief vermogen en samenwerken; je moet hier dan echter zelf sturing aan geven en er feedback over vragen (met name aan medestudenten).

De competenties **ethisch handelen, innovatief vermogen, ondernemend gedrag, samenwerken, interculturele sensitiviteit** en **ontwikkelingsgericht handelen** ontwikkel je vooral in je werksituatie. Je wordt hierbij begeleid door een coach van de opleiding en je stelt een portfolio met *best practices* samen. Aan het eind van de opleiding wordt je ontwikkeling van deze competenties in een portfolio-assessment getoetst.

1.2 Doel

In dit semester leer je de belangrijkste onderdelen van het vak Internal Control Systems & SAP. Je voert daarbij de volgende beroepshandelingen uit:

- consequenties van de strategische keuze vertalen naar aanpassingen in de Internal Control Systems (Administratieve Organisatie);
- op basis van de analyse van het managementinformatiesysteem een opdracht formuleren voor uitbreiding of aanpassing van het systeem ten behoeve van een ICT-specialist;
- kosten-batenanalyse maken bij het al dan niet outsourcen van een managementinformatiesysteem;

¹ Zie een beschrijving van de competenties op MijnHvA

- systematisch beschrijven van bedrijfsprocessen en de weerslag van deze processen kunnen vertalen naar de inrichting van de administratie;
- maatregelen voor interne controle opstellen;
- analyseren aan welke vereisten managementinformatie moet voldoen en deze vereisten kunnen vertalen naar de inrichting van de administratie;
- adviseren over het opstellen van adequate maatregelen ter verbetering van de interne beheersing;

1.3 Competentieontwikkeling

Deze beroepshandelingen bieden de student de mogelijkheid om de onderstaande competenties verder te ontwikkelen:

- Vakkundigheid
 - Communiceren
 - Resultaatgerichtheid
- **Vakkundigheid:** In het semester staat een probleem centraal rondom een praktijkopdracht. Om dit probleem op te lossen pas je relevante theorieën, modellen, begrippen en technieken toe. Je leert daarbij onderzoek te doen en een oordeel te vormen.
 - **Communiceren:** Bij het uitvoeren van de opdracht vervult iedere student een rol in een groep. Je moet met elkaar samenwerken. Naast het samenwerken spelen interviewen, doorvragen en (schriftelijk) rapporteren een belangrijke rol. Uiteindelijk geef je een presentatie aan de (virtuele) opdrachtgever.
 - **Resultaatgerichtheid:** Aan de producten die opgeleverd moeten worden, worden bepaalde eisen gesteld. Een opdrachtgever wil graag dat deze producten tijdig worden geleverd. Studenten maken een eigen planning in het semester en werken doelgericht aan het oplossen van het probleem.

2. Programma

2.1 Opzet

De basis voor de opzet van het semester ICS-SAP is het Landelijk profiel opleiding Bedrijfseconomie (LOOBE). Het LOOBE heeft de volgende vier kerngebieden als uitgangspunt geformuleerd voor de ontwikkeling van het onderwijs (van AD tot en met Master):

- Strategic Management
- Performance Management
- Governance, risk & compliance
- Finance, operations & reporting

Elk kerngebied komt aan de orde in elk niveau (semester) van de opleidingskolom Bedrijfseconomie met daarbij de opmerking dat er een sprake is van accentverschillen:

- AD: accent ligt op finance, operations en reporting
- Bachelor: accent ligt op finance, operations, reporting, performance management en risk-management;
- Professionele Master: integrale beheersing met accent op strategic management, governance en compliance

Het kerngebied "Governance, risk & compliance" wordt in ruime mate afgedekt met het programma van het Semester ICS-SAP.

In dit semester, dat uit twee blokken bestaat, wordt met verschillende onderwijsvormen gewerkt waarbij er een wisselwerking is tussen de opdrachten enerzijds en de theorie die je je eigen hebt gemaakt anderzijds. De bedoeling is dat je inzicht krijgt in de verschillende informatiestromen, goederenstromen en processen die zich binnen een bedrijf afspelen. Naast de theorie van Logistiek, Internal Control Systems (Administratieve Organisatie) en Enterprise Resource Planning (ERP) - systemen ga je daarom ook aan de slag met een ERP-programma, SAP.

Dit semester maak je kennis met het ERP-pakket van de grootste ERP-softwareleverancier op dit gebied: SAP. Alle ERP-opdrachten worden uitgevoerd met SAP. Je maakt kennis met het aanleggen van stamgegevens, het inkopen van materialen, het productieproces, de verkoop, de levering en de facturering aan de klant. Bij het maken van de verschillende opdrachten maak je gebruik van een SAP-database. Processen die een rol spelen, zijn bijvoorbeeld logistieke en administratieve processen, waarover in dit semester ook de verschillende theoretische concepten worden behandeld. Bij de verschillende cases en opdrachten wordt een beroep gedaan op je vakkundigheid, besluitvaardigheid en innovatief vermogen.

In het eerste blok krijg je een inleiding in de theorie van Internal Control Systems (Administratieve Organisatie) en Logistiek. Als voorbereiding op de opdrachten wordt naast de theorie van Internal Control Systems (Administratieve Organisatie) en Logistiek met een aantal opdrachten geoefend. Tijdens het tweede dagdeel van week 1 t/m 5 werk je aan een aantal opdrachten met zowel een logistiek als een bedrijfseconomisch karakter, waarin productie-, aanvoer- en distributielogistiek worden behandeld. Vanaf week 2 wordt het programma SAP aan de hand van opdrachten behandeld zodat je leert om te gaan met dit programma. Vervolgens maak je opdrachten waarin de administratieve organisatie en interne beheersing/controlle centraal staan. Voor het maken van deze opdrachten maak je gebruik van een casus en de theorie van AO.

2.2 Werkvormen

Tweemaal per week, of op zaterdag, zijn er colleges. Hierbij staat de toepassing van de leerstof centraal, waarbij de colleges als werkbijeenkomsten te karakteriseren zijn. Daarbij worden de volgende werkvormen gehanteerd.

Werken in teamverband

Het leren van en met elkaar staat in een deel van de colleges centraal. Het uitwerken van de verschillende opdrachten in zowel het eerste als tweede blok doe je in teamverband. Met je team, bestaande uit maximaal drie personen, werk je de verschillende opdrachten uit. Elk team geeft per toerbeurt een presentatie van de uitgewerkte casus, waarbij gebruik gemaakt wordt van de theorie.

Interactieve (hoor)colleges

Het bespreken van de leerstof, de casus en de opdracht vindt klassikaal plaats. De docent beoordeelt de oplossingen die zijn gekozen en geeft feedback. De theorie, die je voorafgaand aan de colleges hebt bestudeerd, wordt hierin betrokken en verder uitgediept. De docent gaat in op je vragen.

Een zelfstandige en kritische inbreng wordt hierbij verwacht. De docent ondersteunt, verdiept, enthousiasmeert op basis van vragen die de leerstof en de casus bij je oproepen. Bovenstaande werkwijze vereist vanzelfsprekend een gedegen voorbereiding van jouw kant. Vandaar dat een groot deel van de studiebelasting is ingeruimd voor zelfstudie.

Zelfstudie

Ter voorbereiding is er per week aangegeven (zie paragraaf 2.3, Planning) welke literatuur je dient te bestuderen en ter ondersteuning hiervan zijn er oefenopgaven voorhanden. Deze oefenopgaven kun je zelf corrigeren. Kenmerkende opgaven worden door de docent behandeld.

Je (individuele) voorbereiding is bepalend voor je succes bij het maken van de opdrachten tijdens de colleges!

2.3 Planning

Semesterweek	Colleges	Vorbereiding
1	dagdeel 1	
	<p>AO Het functioneren van organisaties</p> <ul style="list-style-type: none"> - De organisatie als systeem en als proces - Processen en activiteiten; transformatieproces - Waardenkringloopproces; functies van de leiding - Controle (interne-controlemaatregelen) - Delegatie; verantwoording - Besluitvormingsproces <p>Informatieverzorging</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soorten informatie; Regelkring-conceptie - Informatieverzorging als proces en als systeem - Kwaliteit van de informatieverzorging <p>Vraagstukken 1 en 2 (gezamenlijk tijdens college)</p>	<p>AO Jans deel A H. 1 en H. 2</p>
	dagdeel 2	
	<p>Logistiek Theoriecollege logistiek H. 1, 3</p> <p>*OPDRACHT 1 * logistiek.</p>	<p>Logistiek H. 1, 3 / Start opdracht uitwerken casus logistiek.</p> <p>Opdracht 1 logistiek start met groepsopdracht. (max 3 pers)</p>
2	dagdeel 1	
	<p>AO <u>AO-omgevingscondities</u> Randvoorwaarden m.b.t. de interne organisatie Preventieve maatregelen interne controle Controle- technische functiescheiding Toetsingscriteria interne controle Betrouwbaarheid van de gegevensverstrekking Financieel-administratieve functie Functie van de interne controleur Controleverrichtingen</p> <p><u>AO-ontwerpcondities</u> Voorwaarden voor een adequate werking Procesanalyse Analyse van informatiebehoefte Gegevensverwerkende processen Interne controle en beveiliging Maatregelen van interne controle Maatregelen van beveiliging Kleinschalige automatisering</p>	<p>AO Jans <u>deel A</u> H. 3; 4 en 5</p>
	dagdeel 2	
	<p>Logistiek Theoriecollege logistiek H. 2, 4 *OPDRACHT 2* Start SAP Business One (SBO)</p>	<p>Logistiek H. 2, 4 Maken: casus les 1 Sap Business One. (Werken met het programma SBO, voor het MKB) syllabus docent.</p>
3	dagdeel 1	
	<p>AO <u>Functionele processen</u> Informatiesysteem en gegevens Kwaliteitseisen informatiesysteem Het verkoopproces en -systeem Procesrelaties; procesactiviteiten Orderbeoordeling; facturering Debiteurenadministratie; informatiebehoefte Planning- en control functie</p>	<p>AO Jans <u>deel B</u> H. 1, 2 en 5</p>
	dagdeel 2	
	<p>Logistiek Theoriecollege H. 5 en 6 SAP Business One (SBO)</p>	<p>Logistiek H. 5 en 6; Maken: opdracht/casus les 2 . SBO vervolg .</p>

4	dagdeel 1	AO <u>Het magazijn en het voorraadproces</u> Voorraadsystemen; voorraadinventarisaties Het inkoopproces en -systeem Verbandcontroles	AO Jans <u>deel B</u> H. 3 en 4
	dagdeel 2	Logistiek a- Theorie H. 6 en 12 b- SAP Business One (SBO)	Logistiek a- H. 6 en H. 12; maken casus b- Vervolg uitwerken syllabus (SBO)
5	dagdeel 1	AO <u>Het productieproces</u> Vorbereiding en uitvoering Typologie productiebedrijven Procesanalyse Productieverantwoording Massa- en stukproductie Verschillenanalyse Informatiebehoeften	AO Jans <u>deel B</u> H. 6 en 7
	dagdeel 2	SAP *OPDRACHT 3 * .Start met SAP ERP Hoofdstuk 9-14; 15; 17,2;18 Zelfstandig Werken aan Opdracht 4 logistiek in groepsverband	SAP De docent houdt een presentatie over de eerste hoofdstukken als inleiding op het SAP-softwaresysteem. Daarna starten de studenten met hoofdstuk. 9 “De Debiteurenadministratie”. Huiswerk: Hoofdstukken 9 tot en met 14 individueel uitwerken met behulp van het SAP-ERP-systeem.
6	dagdeel 1	AO <u>Dienstverlenende bedrijven</u> Procesanalyse Beschikbaarstelling van arbeidskrachten Urenverantwoording Volledigheid opbrengstverantwoording	AO Jans <u>deel B</u> H. 10 (§ 10.1-10.5) en 12 (§ 12.1-12.3)
	dagdeel 2	SAP Zelfstandig doorwerken – SAP ERP hoofdstuk 9-14 enz. Inleveren * Opdracht 2* SBO	SAP De reeds opgegeven hoofdstukken verder uitwerken. INLEVEREN OPDRACHT 2 SBO
7	dagdeel 1	AO Beschikbaarstelling van ruimten Standenregister Capaciteit (benutte en niet benutte cap.) Werkplaats Café-restaurantbedrijf Ruimte voor evenementen Quasi-goederen Volledigheid opbrengstverantwoording	AO Jans <u>deel B</u> H. 10 (§ 10.6-10.8) en 12 (§ 12.4-12.6)
	dagdeel 2	SAP Zelfstandig doorwerken – opdracht 3 SAP ERP hoofdstuk 15, 17,2 en 18	Opdrachten zelfstandig uitwerken. INLEVEREN OPDRACHT 1 LOGISTIEK
8	Tentamen ICS-1		De behandelde stof van blok 1
9	Inleveren Casus Logistiek Feedback tentamen & Inleveren verslag (+ betalingsbewijs)		
10	→ <i>Studenten die vastgelopen zijn bij het uitwerken van hun SAP-opdracht (het uitwerken van de hoofdstukken)</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Feedback • Hulp bij het uitwerken van de SAP-opdracht

	kunnen deze bijeenkomst gebruiken om e.e.a. onder begeleiding af te ronden.	
--	---	--

Semesterweek	Colleges	Vorbereiding
11	dagdeel 1	
	AO <u>Typologie: Handel</u> Typologie Risiko's Randvoorwaarden Processen	AO Handleiding voor de uitwerking van casussen
	dagdeel 2	
	SAP * OPDRACHT 4 * Start : Cost accounting project (CAP). LET OP: INLEVEREN Opdracht 3	SAP Syllabus wordt uitgereikt door de docent en de opdracht uitwerken in SAP_ERP. (NIET IN SBO) INLEVEREN OPDRACHT 3 SAP-ERP
12	dagdeel 1	
	AO <u>Typologie: Handel</u> Managementinformatie Verbandcontroles Voorraden Inventarisatie	AO <u>Jans deel B</u> H. 2 en 3 Uitwerken Casus handel
	dagdeel 2	
	SAP: Verder uitwerken van CAP	Docent geeft ondersteuning
13	dagdeel 1	
	AO <u>Typologie: Dienstverlening (specifiek gereserveerde ruimte)</u> Contractenregister Standenregister Delegatieregister Processen	AO <u>Jans deel B</u> H. 7 (§ 7.3 - § 7.4) en 8 Uitwerken Casus dienstverlening 1
	dagdeel 2	
	Vervolg SAP – Cost accounting project (CAP)	SAP CAP: vervolg
14	dagdeel 1	
	AO <u>Typologie: Productie (massa)</u> <u>Productieresultaten</u> Prijsverschillen Efficiencyverschillen Budgetverschillen Processen (transformatie)	AO <u>Jans deel B</u> H. 4 en 5 Uitwerken Casus productie 1
	dagdeel 2	
	SAP Verder uitwerken van de CAP opdracht	SAP Uitwerken SAP CAP opdracht.

15	dagdeel 1	AO <u>Typologie: Dienstverlening (niet-specifiek gereserveerde ruimte)</u> Bewaarfunctie Quasi-goederen Aard van dienstverlening Volledigheid opbrengstverantwoording Processen	AO Jans <u>deel B</u> H. 10 (§10.1 - §10.3) Uitwerken Casus dienstverlening 2
	dagdeel 2	SAP SAP: Analyse planning versus actual cost report uit SAP CAP opdracht	SAP Inleveren CAP en SBO Opdracht In een verslag uitwerken van de analyse van CAP, het verschil tussen planning en actual met verklaring van absorption variances
16	dagdeel 1	AO <u>Typologie: Productie (stuk)</u> <u>Verschillenanalyse</u> Stukproductie Massaproductie Verschuivingsgevaar Productieverantwoording Processen	AO Jans <u>deel B</u> H. 6 en § 7.1 - § 7.2 Uitwerken Casus productie 2
	dagdeel 2	Uitwerken analyse CAP opdracht	Rapportage opstellen voor het management
17	dagdeel 1	AO <u>Typologie: Dienstverlening (doorstroom van eigen goederen en goederen van derden)</u> <u>Personeelsstromen</u> Instroom Doorstroom Uitstroom Shoptime/jobtime Loon en salarissystemen Processen	AO Jans <u>deel B</u> H. 10 (§10.4 - §10.7) Uitwerken specifieke onderdelen van dienstverlening
	dagdeel 2	SAP: Inleveren *opdracht 4* CAP plus analyse rapport	SAP: Inleveren *opdracht 4* CAP plus analyse rapport INLEVEREN OPDRACHT 4 CAP
18	Tentamen [ICS-2] SAP: [IV2a]: Inleveren SAP_Analyse opdrachten op MijnHvA	Tentamen Uploaden MijnHvA onder je SAP_docent naam . SPANDAY	
	Inleveren adviesrapport AO [IV-4]: 1. in <i>hard copy</i> bij de vakdocent 2. digitaal plaatsen in dropbox BIV op MijnHvA	Uitwerking opdracht voltooien (AO-adviesrapport)	
19	Beoordelen van opdrachten/beroepsproducten	Presentatie opdrachten	
	Hertentamen vorig blok	(Hertentamen vorig blok)	
20	Feedback rapport/tentamen	Feedback rapport/tentamen	

In te leveren producten voor BIVAO , opdracht

- 1- Logistiek, uitgereikt door de docent. (inleveren lesweek 8)
- 2- SAP Business One, zie syllabus docent. (Inleveren lesweek 6)
- 3- SAP ERP (SAP IDES H9-H14; 15; 17,2;18). (Inleveren lesweek 11)
- 4- Cap Cost accounting Project. (inleveren week 17)

2.4 Studiemateriaal

Verplichte literatuur

- ❓ Jans, E.O.J., Bast, J.C. & Nijland, R. *Grondslagen AO: Deel A, Algemene beginselen*. (21e druk). Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 97 890 01797195
- ❓ Jans, E.O.J., Bast, J.C. & Nijland, R. *Grondslagen AO: Deel B, Processen en systemen*. (21e druk). Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 97 890 01797188
- ❓ Schenk, D.J. & Draijer. *De praktijk van SAP ERP en IDES*. Groningen: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978-90-01-820527
- ❓ Visser, H.M. & van Goor, A.R. *Werken met Logistiek*. (6e druk). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers. ISBN 978 90 01 79440 8

3. Toetsing, beoordeling en feedback

3.1 Toetsen en toetsmomenten

De toetsing en het op basis daarvan toekennen van studiepunten vindt op de volgende manieren plaats.

- In semesterweek 8 worden je vakkundigheid en innovatief vermogen met betrekking tot het eerste blok (week 1 t/m 7) getoetst aan de hand van de theorie. Het betreft hier een individueel tentamen (open vragen), dat bij voldoende beoordeling 7 EC (studiepunten) oplevert.
- Je vakkundigheid wordt gedurende het tweede blok getoetst aan de hand van een SAP/IDES-casus. Het betreft hier een groepsopdracht/toets. Hierbij wordt tevens je mondeling communiceren beoordeeld. Bij een voldoende beoordeling worden 8 EC toegekend.
- In semesterweek 18 worden je vakkundigheid en innovatief vermogen met betrekking tot het tweede blok (week 11 t/m 17) getoetst aan de hand van de theorie en praktijk. Het betreft hier een individueel tentamen (procesbeschrijving) dat bij voldoende beoordeling 7 EC oplevert.
- Het rapporteren wordt getoetst aan de hand van het beroepsproduct: het adviesrapport voor het management. Bij voldoende beoordeling worden 8 EC toegekend.

Week	Actie student	Groep/ individueel	Code	EC
8	Tentamen I - Internal Control Systems 1 TS (Toets schriftelijk)	Individueel	2115 ICS-1	7
18	Uitwerken van 4 opdrachten: 1. LOGISTIEK 2. Sap Business One 3. SAP-ERP 4. CAP-Opdracht	1. Groep 2. Individueel 3. Individueel 4. Individueel	2115 BFR PD	8
18	Tentamen 2 - Internal Control Systems 1 TS (Toets schriftelijk-Procesbeschrijving)	Individueel	2115 ICS-2	7
18	Adviesrapport voor het management (AO)	Groep	2115BAD	8

3.2 Beoordeling

De schriftelijke tentamens worden beoordeeld door de vakdocenten. Er wordt vooral op inzicht beoordeeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat je niet alleen relevante risico's moet kunnen benoemen, maar dat je de impact van deze risico's vooral goed moet kunnen interpreteren in financiële (bedrijfseconomische) consequenties. Het analytische en conceptuele vermogen zijn daarom de belangrijkste beoordelingscriteria.

Ook de uitwerkingen van de cases worden beoordeeld door de vakdocenten. Criteria waarop de uitwerking van de cases worden beoordeeld staan in de bijlagen. Criteria waarop het advies over het informatiesysteem wordt beoordeeld, vind je eveneens in de bijlagen. Naast visie en creativiteit vindt er een beoordeling plaats op vakkundigheid, rapporteren en taalvaardigheid.

Om voor beoordeling van het adviesrapport in aanmerking te komen geldt dat:

- ☐ het product op tijd is ingeleverd;
- ☐ het plan is ingeleverd zoals is afgesproken met de docent (digitaal of op papier) en zoals vermeld in deze studiehandleiding (zie paragraaf 2.3).
- ☐ het werk in correct Nederlands is geschreven. Dit betekent:
 - algemene spelling en werkwoordspelling zijn in orde;
 - juiste interpunctie (komma's, punten, hoofdletters etc.);
 - grammaticaal goedlopende zinnen;
 - de juiste verbindingswoorden (zoals, daardoor, doordat, etc.);
 - schrijftaal, geen spreektaal;
 - correcte woordkeuze.

3.3 Feedback

In week 10 en 20 (of in overleg met de vakdocent) wordt feedback gegeven door de docenten op het schriftelijke tentamen en het adviesrapport. Je krijgt in het begin tevens feedback op het resultaat van de gemaakte opdrachten en op de aanpak ervan.

3.4 Herkansing

De herkansing van het tentamen van semesterweek 8 vindt plaats in semesterweek 19. De herkansing van het tentamen van week 18 vindt plaats in week 9 van het daaropvolgende blok.

Bijlage 1: CAP - opdracht : in SAP ERP (2115 BFR PD)

Voor deze opdracht werk je eerst de hoofdstukken van de syllabus van sap business one , daarna **alle** hoofdstukken in het boek "De praktijk van SAP ERP en IDES" individueel door. Achtereenvolgens werk je aan de volgende opdrachten:

- a. Door het uitvoeren van een verkoop order gestuurd proces wordt een volledige bedrijfscyclus doorlopen. Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van reeds aangelegde stamgegevens. Als het ERP-proces **goed** wordt doorlopen, krijg je, onder je eigen **sap_hva_account**, een uniek betalingsbewijsnummer. Dit betalingsbewijs moet bij de docent worden ingeleverd. Dit is tevens het bewijs dat het ERP-proces **goed** is doorlopen. Voor een verslag van de documentnummers zie hoofdstuk 14.23 uit het boekje De Praktijk van SAP ERP en IDES. Dit moet je aanschaffen. Hierna krijgt de student een analyseopdracht uitgereikt door de docent die zelfstandig uitgewerkt wordt. De overige hoofdstukken worden per hoofdstuk uitgewerkt.
- b. In de CAP (cost accounting project) werken de studenten de opdrachten uit aan de hand van instructies die in de lessen worden gegeven. (een syllabus wordt uitgereikt)
- c. Opdracht Logistiek -casus
De docent reikt de casus uit en het is de bedoeling dat studenten deze casus als volgt uitwerken:
 1. De Theorie uit Logistiek gebruiken om de casus uit te werken
 2. het uitschrijven van de processen;
 4. afronden eindverslag.

Bijlage 2: Beoordeling ERP- SAP/IDES casus (2115 BFR PD)

Student	:	
Beoordeeld door	:	
Datum	:	
Handtekening	:	

Beoordelingscriteria				
	Waardering			Toelichting
	O	V	G	
1: Opdracht Logistiek. De groep levert een management verslag met de uitwerking van de logistieke opdracht -	O	V	G	.
2: Opdracht SBO- uitgewerkt in het software programma. 3: Er is een betalingsbewijs SAP en IDES: § 14.23 De beoordelingscriteria zijn: - Juiste boeking (journaalpost) van de transactie.	O	V	G	De docent beoordeelt de uitwerking in het programma o.b.v. ingevoerde master data – en de verdere order to cash scenario voor het MKB. 3: Dit bewijs (een documentnummer) is verbonden aan alle voorafgaande processtappen behorend bij het uitgevoerde scenario
4: Eindverslag CAP opdracht	O	V	G	In te leveren via dropbox MijnHvA

Weging en Eindcijfer (op schaal van 1-10) De weging is als volgt: Opdracht 1 telt voor 30 % Opdracht 2 telt voor 20% Opdracht 3 telt voor 20% Opdracht 4 telt voor 30%		
--	--	--

Beoordeling:

Alle bovenstaande items dienen minimaal voldoende (V) te zijn om dit onderdeel te mogen presenteren voor het individuele cijfer. Een lagere score betekent: bijstellen.

Bijlage 3: Beoordeling Adviesrapport voor het management (2115 BAD)

Student :				
Beoordeeld door :				
Datum :				
Handtekening :				
Beoordelingscriteria				
	Waardering			Toelichting
	O	V	G	
Het adviesrapport bevat 10 relevante bevindingen, die vertaald worden naar risico's en advies/aanbevelingen.	O	V	G	
De aanbevelingen zijn onderbouwd op basis van interne/externe informatie en/of nationale en internationale regelgeving, alsmede een kosten-batenanalyse.	O	V	G	
De classificatie van een risico in: hoog, gemiddeld of laag risico is gebaseerd op een kosten-batenanalyse.	O	V	G	
Het advies is herkenbaar en volgt logisch uit de bevindingen en risico's.	O	V	G	
Het advies is praktisch uitvoerbaar en houdt rekening met het beleid van management en relevante wet- en regelgeving.	O	V	G	
Het verslag is professioneel geschreven en vormgegeven	O	V	G	
Eindcijfer (op schaal van 1 – 10)				

Beoordeling:

Alle bovenstaande items dienen minimaal voldoende (V) te zijn. Een lagere score betekent: bijstellen/herkansen.